

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 38/21
V Luxemburgu 16. marca 2021

Rozsudky vo veciach
C-562/19 P, Komisia/Poľsko a C-596/19 P, Komisia/Maďarsko

Poľská daň v sektore maloobchodného predaja a maďarská daň z reklamy neporušujú právo Únie v oblasti štátnej pomoci

Súdny dvor zamietol odvolania Komisie a potvrdil rozsudky Všeobecného súdu

Poľsko zákonom, ktorý nadobudol účinnosť 1. septembra 2016, zaviedlo daň v oblasti maloobchodného predaja. Základom tejto dane je mesačný obrat dosiahnutý maloobchodníkom z predaja tovaru spotrebiteľom v sume prevyšujúcej 17 miliónov poľských zlotých (PLN) (približne štyri milióny eur). Táto daň obsahuje dve pásma: sadzba vo výške 0,8 % sa uplatňuje na obrat od 17 do 170 miliónov PLN a sadzbou vo výške 1,4 % je zaťažená časť obratu presahujúca túto poslednú uvedenú sumu.

Po skončení konania vo veci formálneho zisťovania týkajúceho sa tohto opatrenia, ktoré bolo začaté rozhodnutím z 19. septembra 2016¹, dospela Európska komisia rozhodnutím z 30. júna 2017² k záveru, že táto progresívna daň predstavuje štátnu pomoc nezlučiteľnú s vnútorným trhom, a prikázala Poľsku s účinnosťou odo dňa prijatia tohto rozhodnutia pozastaviť všetky platby vyplývajúce z tejto dane.

Všeobecný súd Európskej únie, na ktorý sa obrátilo Poľsko, rozsudkom zo 16. mája 2019³ zrušil jednak rozhodnutie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania a jednak záporné rozhodnutie týkajúce sa Poľska. Rozhodol, že Komisia sa nesprávne domnievala, že zavedenie progresívnej dane z obratu dosiahnutého maloobchodným predajom poskytuje selektívnu výhodu podnikom dosahujúcim nižší obrat súvisiaci s touto činnosťou a že v súvislosti s rozhodnutím o začatí konania vo veci formálneho zisťovania nemohla predbežne kvalifikovať predmetné daňové opatrenie ako novú pomoc bez toho, aby vychádzala z existencie legitímnych pochybností vyplývajúcich v tejto súvislosti z informácií obsiahnutých v spise.

Maďarsko zákonom, ktorý nadobudol účinnosť 15. augusta 2014, zaviedlo progresívnu daň z príjmov súvisiacich so šírením reklamy v tomto členskom štáte. Základom tejto dane je čistý obrat širitelov reklamy (tlač, audiovizuálne médiá alebo prevádzkovatelia reklamných plôch) pôsobiacich v Maďarsku, pričom táto daň pôvodne obsahovala pásmo šiestich progresívnych sadzieb podľa obratu, ktoré bolo neskôr upravené na iba dve sadzby s možnosťou, že zdaniteľné osoby, ktorých zisk pred zdanením za zdaniteľné obdobie 2013 sa rovnal nule, alebo ktoré vykázali stratu, môžu zo svojho základu dane odpočítať 50 % strát prenesených z predchádzajúcich zdaniteľných období.

Po skončení konania vo veci formálneho zisťovania týkajúceho sa tohto opatrenia, ktoré bolo začaté rozhodnutím z 12. marca 2015⁴, dospela Komisia rozhodnutím zo 4. novembra 2016⁵

¹ Rozhodnutie z 19. septembra 2016 týkajúce sa štátnej pomoci SA.44351 (2016/C) (ex 2016/NN) – Poľská daň v oblasti maloobchodného predaja – Výzva na predloženie pripomienok podľa článku 108 ods. 2 [ZFEÚ] (Ú. v. EÚ C 406, 2016, s. 76, ďalej len „rozhodnutie o začatí konania“).

² Rozhodnutie (EÚ) 2018/160 z 30. júna 2017 o štátnej pomoci SA. 44351 (2016/C) (ex 2016/NN), ktorú poskytlo Poľsko vo veci dane v maloobchodnom sektore (Ú. v. EÚ L 29, 2018, s. 38, ďalej len „záporné rozhodnutie týkajúce sa Poľska“).

³ Rozsudok Všeobecného súdu zo 16. mája 2019, Poľsko/Komisia, [T-836/16 a T-624/17](#); pozri tiež tlačové komuniké č. 64/19.

⁴ Rozhodnutie z 12. marca 2015 týkajúce sa štátnej pomoci SA.39235 (2015/C) (ex 2015/NN) – Maďarsko – Daň z reklamy – Výzva na predloženie pripomienok podľa článku 108 ods. 2 [ZFEÚ] (Ú. v. EÚ C 136, 2015, s. 7).

k záveru, že daňové opatrenie prijaté Maďarskom predstavuje z dôvodu tak svojej progresívnej štruktúry, ako aj možnosti odpočítania prenesených strát, ktorú obsahuje, štátnu pomoc, ktorá je nezlučiteľná s vnútorným trhom, a nariadila okamžité a účinné vymáhanie poskytnutej pomoci od jej príjemcov.

Všeobecný súd Európskej únie, na ktorý sa obrátilo Maďarsko, rozsudkom z 27. júna 2019⁶ zrušil toto posledné uvedené rozhodnutie, keď rozhodol, že Komisia sa nesprávne domnievala, že predmetné daňové opatrenie a mechanizmus čiastočnej odpočítateľnosti prenesených strát predstavujú selektívne výhody.

Veľká komora Súdneho dvora v dvoch rozsudkoch vyhlásených 16. marca 2021 zamietla odvolania Komisie podané proti napadnutým rozsudkom. Komisia na podporu svojich odvolaní najmä tvrdila, že Všeobecný súd porušil článok 107 ods. 1 ZFEÚ, keď rozhodol, že progresívna štruktúra predmetných daní z obratu nevedie k selektívnej výhode.

Súdny dvor vo svojich rozsudkoch odmietol výhrady Komisie a v oblasti štátnej pomoci potvrdil zásadu stanovenú v základných slobodách vnútorného trhu, podľa ktorej **členské štáty môžu za súčasného stavu harmonizácie daňového práva Únie zaviesť daňový systém, ktorý považujú za najvhodnejší, takže uplatnenie progresívneho zdaňovania založeného na obrate patrí do voľnej úvahy každého členského štátu**⁷, za predpokladu, že podstatné znaky predmetného opatrenia nie sú zjavne diskriminačné.

Posúdenie Súdnym dvorom

Súdny dvor na úvod pripomenul, že na účely kvalifikácie všeobecne záväzného opatrenia ako „štátnej pomoci“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ podmienka týkajúca sa selektívnosti výhody stanovenej predmetným opatrením ukladá povinnosť určiť, či toto opatrenie je spôsobilé zvýhodňovať „určité podniky alebo výrobu určitých druhov tovaru“ oproti iným, ktoré sa vzhľadom na cieľ sledovaný uvedeným režimom nachádzajú v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii a sú tak vystavené rozdielnemu zaobchádzaniu, ktoré v podstate možno kvalifikovať ako diskriminačné. Pokiaľ ide konkrétne o vnútroštátne daňové opatrenie, prináleží Komisii, aby po určení referenčného systému, t. j. „obvyklého“ daňového režimu uplatniteľného v dotknutom členskom štáte, preukázala, že predmetné daňové opatrenie sa od tohto referenčného systému odchyľuje v rozsahu, v akom rozlišuje medzi subjektmi nachádzajúcimi sa so zreteľom na cieľ sledovaný týmto systémom v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii bez toho, aby vzhľadom na povahu a štruktúru dotknutého systému existovali dôvody na takéto rozlišovanie.

Súdny dvor s prihliadnutím na tieto úvahy na úvod preskúmal, či Všeobecný súd v prejednávanej veci správne rozhodol, že Komisia nepreukázala, že progresívna štruktúra predmetných daňových opatrení má za následok poskytnutie selektívnej výhody „určitým podnikom alebo výrobe určitých druhov tovaru“. Súdny dvor v tejto súvislosti potvrdil analýzu Všeobecného súdu, podľa ktorej je progresívna štruktúra sadzieb stanovená jednotlivými predmetnými daňovými opatreniami, neoddeliteľnou súčasťou referenčného systému, so zreteľom na ktorý treba posúdiť, či sa podarilo preukázať existenciu selektívnej výhody.

Vzhľadom na daňovú autonómiu členských štátov mimo oblastí, v ktorých je právo Únie predmetom harmonizácie, môžu totiž tieto členské štáty zaviesť daňový systém, ktorý považujú za najvhodnejší, a to prípadne aj zavedením progresívneho zdanenia. Právo Únie v oblasti štátnej pomoci v zásade nebráni tomu, aby sa členské štáty rozhodli pre progresívne sadzby dane s cieľom zohľadniť platobnú schopnosť zdaniteľných osôb, ani členským štátom

⁵ Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2017/329 zo 4. novembra 2016 o štátnej pomoci SA.39235 (2015/C) (ex 2015/NN), ktorú poskytla Maďarská republika vo veci zdanenia obratu z reklamy (Ú. v. EÚ L 49, 2017, s. 36).

⁶ Rozsudok Všeobecného súdu z 27. júna 2019, Maďarsko/Komisia, [T-20/17](#); pozri tiež tlačové komuniké [č. 84/19](#) (ďalej len spoločne s už citovaným rozsudkom Poľsko/Komisia, „napadnuté rozsudky“).

⁷ Pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 3. marca 2020, Vodafone Magyarország, [C-75/18](#), bod 49, a z 3. marca 2020, Tesco-Global Áruházak, [C-323/18](#), bod 69 (pozri tiež tlačové komuniké [č. 20/20](#)), ako aj v oblasti štátnej pomoci rozsudok z 26. apríla 2018, ANGED, [C-233/16](#), bod 50 (pozri tiež tlačové komuniké [č. 57/18](#)).

neukladá povinnosť vyhradiť uplatnenie progresívnych sadzieb daniam založeným na zisku a vylúčiť z neho dane založené na obrate.

Za týchto podmienok podstatné znaky dane, ktorých súčasťou sú progresívne sadzby, v zásade tvoria referenčný systém alebo „obvyklý“ daňový režim na účely analýzy podmienky selektívnosti. Prináleží teda Komisii, aby prípadne preukázala, že znaky vnútroštátneho daňového opatrenia sú zjavne diskriminačné, takže ich treba vylúčiť z referenčného systému, čo môže odhaliť voľbu kritérií zdanenia, ktorá je nekoherentná vo vzťahu k cieľu sledovanému týmto opatrením. V tejto súvislosti však Súdny dvor v prejednávanej veci konštatoval, že **Komisia nepreukázala, že znaky jednotlivých opatrení prijatých poľskými a maďarskými zákonodarcami sú zjavne diskriminačné** s cieľom obísť požiadavky vyplývajúce z práva Únie v oblasti štátnej pomoci. Za týchto podmienok Všeobecný súd v napadnutých rozsudkoch odôvodnene rozhodol, že Komisia nesprávne vychádzala z neúplného a fiktívneho referenčného systému, keď sa domnievala, že progresívna sadzba predmetných jednotlivých daňových opatrení nie je súčasťou referenčného systému, vzhľadom na ktorý treba posudzovať selektívnu povahu týchto opatrení.

Vo veci (C-562/19 P) týkajúcej sa dani v oblasti maloobchodného predaja zavedenej v Poľsku Súdny dvor ďalej preskúmal dôvody, o ktoré sa Všeobecný súd opierať aj pri zrušení rozhodnutia o začatí konania vo veci formálneho zisťovania týkajúceho sa daňového opatrenia prijatého týmto členským štátom. Všeobecný súd v prejednávanej veci v podstate rozhodol, že Komisia založila kvalifikáciu predmetného daňového opatrenia ako novej pomoci na zjavne nesprávnej analýze tohto opatrenia, ktorá v dôsledku toho nebola vhodná právne dostatočne preukázať existenciu legitímnych pochybností o kvalifikácii tohto opatrenia ako novej pomoci. Súdny dvor v tejto súvislosti pripomenul, že súd Únie pri preskúmaní platnosti takého rozhodnutia o začatí konania vo veci formálneho zisťovania vykonáva iba obmedzenú kontrolu posúdenia, ktoré vykonala Komisia v súvislosti s kvalifikáciou opatrenia ako „štátnej pomoci“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Súdny dvor konštatoval, že Všeobecný súd, keď rozhodol tak, ako rozhodol, iba preskúmal, či predbežná kvalifikácia štátnej pomoci, ktorú vykonala Komisia v rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania, nevykazuje znaky zjavne nesprávneho posúdenia, a v tejto súvislosti uviedol, že Všeobecný súd v žiadnom prípade toto rozhodnutie nezrušil na základe dôvodov, ktoré ho predtým viedli k zrušeniu záporného rozhodnutia týkajúceho sa Poľska. **Súdny dvor v dôsledku toho zamietol dôvody namierené proti rozsudku Všeobecného súdu v rozsahu, v akom Všeobecný súd zrušil rozhodnutie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania a príkaz o pozastavení pomoci, ktorý bol k nemu pripojený.**

Napokon **vo veci (C-596/19 P) týkajúcej sa dane z reklamy zavedenej v Maďarsku** Súdny dvor rozhodol, že Všeobecný súd bez toho, aby sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, konštatoval, že **prechodný mechanizmus čiastočnej odpočítateľnosti prenesených strát nevedie k selektívnej výhode**. Zavedenie prechodného opatrenia zohľadňujúceho zisk totiž nie je nekoherentné vo vzťahu k cieľu prerozdelenia, ktorý sleduje maďarský zákonodarcu zavedením dane z reklamy. Súdny dvor v tejto súvislosti v prejednávanej veci zdôraznil, že kritérium týkajúce sa neexistencie zisku dosiahnutého za zdaňovacie obdobie predchádzajúce nadobudnutiu účinnosti tejto dane je objektívne, keďže podniky, ktoré majú prospech z prechodného mechanizmu čiastočnej odpočítateľnosti prenesených strát, majú z tohto hľadiska nižšiu platobnú schopnosť než iné podniky.

Súdny dvor z týchto dôvodov v celom rozsahu zamietol odvolania Komisie podané proti napadnutým rozsudkom.

UPOZORNENIE: Proti rozsudku alebo uzneseniu Všeobecného súdu je možné na Súdny dvor podať odvolanie, ktoré sa obmedzuje len na právne otázky. Odvolanie v zásade nemá odkladný účinok. Ak je prípustné a dôvodné, Súdny dvor zruší rozhodnutie Všeobecného súdu. Ak to stav konania dovoľuje, môže Súdny dvor vydať konečný rozsudok sám. V opačnom prípade vráti vec na rozhodnutie Všeobecnému súdu, ktorý je viazaný rozhodnutím, ktoré Súdny dvor vydal v rámci odvolacieho konania.

Úplné znenie rozsudku ([C-562/19 P](#) a [C-596/19 P](#)) sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106